NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 12851

LAKHBLIMELE

The original of this title comes from the permanent collection of the YIVO Institute for Jewish Research, New York, NY

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

MICROFORM
13/16542

לאַכבלימעלע

אַ קינדערפאָרשטעלונג אין איין אַקט.

№ 3

פארלאג „קינדערטעאַטער", וואַרשע

תרפ"א .1921

פערזאנען :

דער טאטע.

די מאמע.

חיימל) ברידער און שוועסטער.
פיינעלע) ער—אלט 7 יאר, זי 9 יאר

רחלע, א לידערווריג מיידעלע, אלט 8 יאר.

שיינדעלע — די איינענע עלטער.

בערעלע, א יינגעלע פון א יאר 9 :

אויף דער סצענע ווערט פארגעשטעלט א
געוויינליך, נאר זויבער צימער. אין הינטערגרונט
—2 פענסטער, פארגאסן מיט זון; צווישן די פענסטער
א טיש און ביי דער וואנט, רעכטס א בעט, דערביי
א קליין טישל מיט רפואות.

חיימל ליגט אין בעט, באדעקט מיט א ווייס
ליילאך. ער טראגט א ווייס העמדל מיט דינע העלע
הייזלעך און אויף די פיס זאקן.

נעבן דער בעט שטייען א פאר קינדערשע
שטעקשיכלאך.

ערשטער אויפטריט.

חיימל און פייגעלע.

פייגעלע (צארט).

וואס טוט דיר וויי? זאג, חיימל...

חיימל (שטיל).

ניין... אבער איך קאן נישט אראפ פון
בעט. איך קאן דעם פוס נישט אויפהויבן, ד
האנד איז מיר שווער.

פייגעלע.

ווען וועסטו געזונט ווערן?

חיימל:

דער דאָקטאָר האָט געזאָגט, אז אין א וואָך ארום.

פיינעלע.

ניטעלע איז אוועק אין וואלד מיט אירע חברטעס. רחלע האָט געזאָגט, אז זי וועט דיר ברײנגען וואלדבלימעלאך... רויטע, בלויע, ווײסע. אָבער איין וואלדבלימעלע, זאָגט זי, וועט דיך געזונט מאכען.

חיימל (לייכט.

איצט איז מיר גוט... אין שטוב איז שטיל. אין פענסטער שײנט די זון. פיינעלע, דו האָבט ליב די זון?

פיינעלע (פריילך).

די זון גלעט מיר שטענדיג די בעקלאך, פונקט ווי די מאמע... אבער חיימל, אז די

- ווען מ׳וועט נעזונט ווערן, וועלן מיר אויך גיין אין וואלד?

הײמל (אויפהייבנדיג עטוואס דעם קאפ).

מיר וועלן גיין אין וואלד, מיר וועלן יאגדען קלייבן, בלימעלאך רייסן, אויף פײנעלאך קוקן, ביימעלאך טרויסלען און שרייען הי-הא... הי-הא...

פײגעלע (צופרידן).

הײנט איז דיר בעסער, ווי נעכטן, אמת, הײמל? נעכטן האט די מאמע נישט געוואלט ארויס פון שטוב. אין דער נאכט האט א גאנצן טאג געשווינן...

הײמ׳ל.

יא, שוועסטערל, הײנט איז מיר בעסער.

פײגעלע.

(שטייט-אויף, נעמט א טאַץ, פאַרלייגט די הענטלאַך
אויפן האַרצן און נעמט זינגען שטיל, אבער דייטליך):

פיינעלע, פיינעלע,
פי-פי-פי!
וואו איז דער טאַטע?
— ניטאָ הי!
ווען וועט ער קומען?
— מאָרגן פרי...

(אין א ווײַלע אַרום זינגט זי א נײַ לידל):

הינטער טאָלן אין א טאָל
שטייט א פּאַלאַץ פון קריסטאָל.
פענסטער — העלער דימענט,
טירן — גאָלד געשמידט, —
ווער עס ווײנט אין פּאַלאַץ,
ווייס דאָס קיינער ניט...

פיינעלע.

(כאַפּט פון פענסטער א גלאָז מילך און טראָגט צו
חיימלען).

טרינק, חיימל.

חימל.

(נעמט-אן דעם קאפ אין טרינקט פון פיינעלעס האנט)

מיר איז לייכטער, פיינעלע. געכטן האב
איך גארנישט געקאנט טרינקען.

2-טער אויפטריט.

רחלע, שיינדעלע און בערעלע.

רחלע.

(פריילעך און בעוועגליך, האלט אין דער האנט
א בוקעט וואלדבלימעלאך).

חימל! בלימעלאך האב איך דיר געבראכט.
וואלדבלימעלאך...

פיינעלע (שאקעלט ציטערן מיטן קאפ).

אוי, סארא שיינע קוויטעלאך...

שיינדעלע.

די יאגדעס האבן מיר אין וואלד אויפ־גענעסן. חיימל מאר ניטא עפן קיין יאגדעס... האבן מיר בלימעלאך געבראכט.

בערעלע.

(גענעמט־און חיסקען כיי דער האנט).

דו ווייסט, חיימל, איך האב געפונען א טייכל אין וואלד. א ווייסער פייגל איז אויפן וואסער געזעסן, פונקט ווי אינט מעשהלע, וואס איך האב נישט לאנג געלייענט...

חיימל.

נאכן טייבעלע מוז אודאי זיין א פאלאץ און נאכן פאלאץ א גארטן און אין גארטן גאל־דענע פייגעלאך...

שיינדעלע.

לאמיר מארגן גיין, וועלן מיר זעהן...!

רחלע (האסטיג):

פריער זאל חיימל געזונט ווערן. זעהסטו די בלימעלאך, חיימל? ווילסטו נעמען א ווייס בלימעלע, נעם דיר אפפאלן דיא היץ; ווילסטו נעמען א בלוים — וועט דיר ווערן ליכטיג אין די אויגן; ווילסטו נעמען א רויטס, ווילסטו וועלן לאכן. ווילסטו אבער נעמען א... איך וויל דיר נישט זאגן א גאנצערס, ווילסטו באלד גע-זונט ווערן און ווייסט אראפשפרינגען פון בעט... טרעף, וואסער בלימעל קען דיר געזונט מאכן?

(אלע קינדער שטעלן זיך ארום רחלען און חיימל זוכט מיט די אייגלאך צווישען די וואלד-בלימעלאך ביי רחלען אין האנט).

חיימל (ציט-ארויס א גרין בלימעלע).

דאס בלימעלע?

רחלע.

ניין ...

חײמל (צים־אַרױס אַ גרעלב בלימעלע).

דאָס?

רחלע.

ניין ...

חײמל (צים־אַרױס אַ גאָלדן בלימערל).

דאָס?

רחלע.

יאָ ...

חײמל.

(פּראַכט לאַנג, צים גאָלדעם אַרױס אַ װײַס

בלימעלע מים אגעלב איינעלע אינמיטן).

דאָס?

רחלע (לאכט און שפרינגט-צו)

געטראָפן! איצט באַראַרפסטו עס האלטן
אין די הענט, נאָכדעם אשטעק טאָן, וועסטו
באלד געזונט ווערן. פריער וועסטו זיך צולאכן
און נאָכדעם געזונד ווערן...

שיינדעלע.

וועך האָט עס דיר געזאָגט?

רחלע.

די באָבע האָט עס מיר פערציילט. די
באָבע זאָגט. אז אט דאָס בלימעלע היילט
קראנקע פייגעלאך און קראנקע גוטע קינדער.
א גוט קינד ווערט באלד געזונט דערפון,
א שלעכט קינד מוז אָנקומען צו א דאקטאָר.

חימל.

(האלט דאס בלימעל און שמעקט עס פון צייט צו צייט).

עס שמעקט מיט וואלד און מיט יאגדעס...
(לאכט שטיל).

שיינדעלע.

און דיר ווערט בעסער?

חימל.

און מיר ווערט בעסער. בעסער... (לאכט)
אט וועל איך אראפ פון בעט... פיינעלע,
גיב מיר דיין האנט... (לאכט שטיל).

פיינעלע.

(גיט אים די האנט. לאנגזאם גייט ער אראפ פון
בעט אין טוט-אן שטעקשיבלאך. אלע קוקן זיך צו
מיט גרויס ערנסט).

פאמעלאך, פאמעלאך...

חיימל (קוקט זיך ארום).

דער קאָפּ דרייט שוין נישט, אין די הענט
איז מיר לייכט (לאכט).
(גייט צום טיש, פון טיש צום בעט און
ווידער צוריק, אָבער דרייסטער און שנעלער. לאכט).

שינדעלע (צולאכט זיך).

חיימל איז מאקי געזונט געוואָרן...
(אלע צולאכן זיך).

פיינעלע.

(צים־ארום נאָך אוא בלימעלע פון בוקעט).
ווי הייסט דאָס בלימעלע?

שינדעלע (ציט מיט די אקסלען).

איך ווייס נישט.

בערעלע.

איך ווייס אויך נישט.

חײמל.

איך ווייס אויך נישט.

רחלע.

ווען מיר אים געבן א נאמען.

פײגעלע.

ווי וועלן מיר עס רופן?

רחלע (ברענגט א ווײלע).

מיר וועלן עס רופן... רופן... רופן...
לאבבלימעלע...
(אלע צולאכן זיך, שײנדעלע לאפט רחלען
און מאנצט מיט איר, חײמל מיט פײגעלען לאכן
און בערעלע זינגט):

פאַרן יודן אין אבלאַמט,
געגן־אין די קאפּאַמע,

אבער זיננען זיי:
„זיין וועט קאָרן, זיין וועט היי!״
פאַרן יודן און ארעמן,
סקריפּען בייז די שווערע וועגן...
(ענדיגט נישט און צולאכט זיך).

חייכל.

די רפואה דארף איך שוין נישט. איך בין שוין געזונט (לאכט). מאָרגן וועל איך מיך שוין אָנטאָן און מיר וועלן גיין אין וואלד אריין און די זון וועט אונז גלעטן די בעקלאך (לאכט און גיים אליין איבערן צימער מיט זיכערע טריט).

שיינדעלע.

חייכל, ווער קאָן שנעלער גיין: איך צי דו?

חייכל (שטעלט זיך נעבן איר).

ט, לאָמיר פּרובן (נייען שנעל איבער דער שטוב).

בערעלע (קוקט ווי נאך און ציילט).

איינס, צוויי, דריי, פיר, פינף... איך ועהם, חיימל גייט שוין שנעלער פאר שיינדעלען.

רחלע.

(כאפט־אן חיימלען פאר דער האנד).

ניי מיט מיר, חיימל. מיך וועסטו נישט איבעריאגן.

חיימל.

נו, איך וועל גיין מיט דיר (גייען ווייטער נעכן).

בערעלע (קוקט ווי נאך און ציילט).

איינס, צוויי, דריי, פיר, פינף, זעקס...

(חיימל יאגט־איבער רחלען).

רחלע.

אז דו האָסט מיך איבערגעיאָגט, ביזטו שוין געזונט, חיימל.

חיימל.

(מיט אַ שמעק פֿונם בליסל, וואָס ער האַלט די גאַנצע צייט אין דער האַנט).

איך בין געזונט און איך וויל עסן...

3-טער אויפטריט.

אין שטוב קומט=אַריין חיימלס מאַמע און טאַטע. ביידע קוקן פֿאַרגאַפֿט אויף חיימלען.

דער טאַטע.

חיימל, פֿון בעט ביזטו אַראָפּ? וואָס האָסטו געטאָן?

די מאַמע.

אוי, ווי איז מיר...

חיימל.

שרעק זיך נישט, מאמע, איך בין שוין געזונט.

רחלע.

דאָס לאָקשן־געלע האָט אים געזונט געמאַכט.

פֿייגעלע.

ער וויל שוין עסן.

חיימל

מאָרגן גיי איך מיט די קינדער אין וואַלד.

דער מאַמע.

דו האָסט נאָך באַדאַרפֿט ליגן אין בעט.

חיימל (צו רחלען).

רחלע, גיב אים א שמעק טאָן דאָס בלימל.

רחלע.

(כאַפּט א בלימל פֿון בוקעט און טראָגט־צו חיימלס טאַטען צו דער נאָז).

גיב נאָר א שמעק...

דער טאַטע (שמעקט און צילאַכט זיך).

וואָס איז דאָס פֿאַר א בלימל?

די מאַמע.

(שמעקט אויך און נעמט קיכן פֿון געלעכטער).

כאַ־כאַ־כאַ!... אוי, עס לאַכט זיך, עס לאַכט זיך... א מאָדנע זאַך!

חיימל

(גיט א שפּרונג אויף בײדע פֿיסלאַך און שרײַט־אויס:)

איך בין געזונט!! געזונט!! געזונט!!

(כאפט־ארום רחלען און גייט מיט איר א טענצל).

רחל׳ע.

(טאנצט. בעת־מעשה זאגט זי ארויס הויך און דייטליך):

און דאס בלימעלע הייסט — לאבבליטעלע!

פארהאנג

Księgarnia „KULTURA“

Warszawa, Dzika 13.

ביכהאנדלונג „קולטור“

ווארשא, דזיקא 13.